

NÓGRÁDI LAPOK ES HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:
Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.
Melyek száma: 25 kszajomár.
Előfizetheti oszlopán a kiadóhivatalban lehet B-Gyarmaton.

Előzetési díjak, reklámok és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.
A lap szellemi részére a a nyilatkozatra vonatkozó minden közzététel a szerkesztésébe küldendő.

Hirdetési díja: három hasábjos poltör 5 kr. — Nagyobb és többeszeri hirdetések jutányosan eszköszültek.
Bélyeg minden bevitelénél 20 kr.
Nyilatkozat garmond sor: 20 kr.

Szent István napján.

Tegnap aug. 20-án hordozták körül és Budán a dícsőségessé szent jobbkézelt, mely Magyarországot megalapította. Hosszú volna az ő érdemeit egy bírlapi cikk korlátába befoglalni. Nem kívánunk ahoz szólni, hogy ő, mellőzve a fényes de annál romlotabb biznaci birodalmat, inkább a fejlődő nyugathoz vonzódott; minden mirelt ember előtt ismeretes az is, hogy a keresztény vallás lehozatala által megvetette Magyarország civilizációját. Tudjuk azt, hogy a kereszténységre lévő népek azoo időben a németek hűbéréseire lettek; de Istrán király volt az, aki a német hűbérésségek meg nem hódolt, inkább a világi uralmat nem vindikáló pápa alá veté magát, s a zalcburgi érsekségtől független esztergami érsekséget alapítva, — minden tekintetben függetlenítette az országot a német birodalomtól. — Ezen érdemei folytán külte el számára II-dik Sztleszter pápa Asztrik által a szentkoronát egy oiy bulla kíséretében, melynek magaszó hangja tanuszkodik Szent István hatalmáról és tekintélyéről, melyekkel nemcsak a pápa, hanem az egész Európa előtt dicsekedhetett.

Minden művelt ember tudja azt is, hogy Szt. Istrán az országot vármegyékre osztotta, élőkön a főispánokkal. Ez a felosztás esztrájában képezte már Árpád alatt a honvédelem alapját. A nemzetet pedig 3 osztályba sorozta: az első osztályba tartoztak a főpapok, a másodikba a főnemesség, a harmadikba a nemesség. E három osztálynak a király a törvényhozásba megfelelő befolyást engedett; de leginkább dotálta a papokat, mert jól tudta azt, hogy rajok akkoriban, a legnagyobb feladatok vállalkoztak. — Ezen dotációk mai napig jóformán érintetlenül maradtak, s mikor arról volt szó, hogy a kath. egyházi vagyonot vegye át az állam, — Szmor hercegszprimás azt mondta: „Én mint magyar ember, nem ismernek közgazdasági szempontból házunkra nézve nagyobb csapást, mint az egyházi vagyon szekularizációját. Ez uton csakhamar tömérdek terhet vállalnak az állam, és rövid időben idegen kezetre kellődnék el a katolikus egyház, a

házi szegények és kultúra általunk őrzött ősi hagyatékai.”

Szent Istrán a közigazgatást és igazságszolgáltatást is alaposan reformálta, a nemzeti hadsergen kívül királyi hadsergeket is szervezett, mely köteles volt az ország határain kívül is hadi szolgálatot végezni.

Ezen és számos itt fel nem sorolt érdeméknél fogva méltó volt a magyar törvényhozás azon kegyeletes cselekménye, mely aszerint Baross Gábor javaslatára a Szent Istrán napot ünnepnappá, nemzeti ünnepé kanonizálta.

Tapintatlanságunk tartjuk, hogy a „szent” szó hallatára megint megbukrosodott egy némely honatyja szíjaj lelkülete, és a tenger háborgó hullámai lecillapító Poseidonként csak Tiszta Kálmánnak, kit trófásan „debreczeni pápnak” szoktunk nevezni, sikerült a felekezetieskedés már-már egészen kikapódó töcekjának nyugtalanokdását lecsendesíteni.

Annqira hozzá szoktunk mi magyarok a Szent Istrán elnevezéshez, mint bárki a maga nevéhez. S ha az élők országában torokszakadást kibájlja a felvilágosodott műveltség, hogy a vallás, melyben valaki szöletett, reá nézve nem nem meritum, sem nem demeritum, — miért legyen és tekintetben a holtak iránt igazságtalanok, háladatlanok?

De csak hogy már van országos nemzeti ünnepünk, és ez Szent Istrán király napja!

Hogy mennyire tisztelte első szent királyunkat Mária Terézia dicső emlékt királyunk is, többek között abból is kitűnik, hogy nem csak a Szent Istránról elnevezett diárendet alapította, melylyel csak a legkiválóbb érdemeket jutalmazta, hanem elrendelte és a cszóra alapítványt is tett, hogy az édes hazától távol élni kénytelen bécsi magyarok számára a kapucinusok templomában, melynek sírboltjaiban sok magyar taggal is bíró a szerzet már 300 év óta imádvá őzsi a Habsburgi és a Habsburg-Lotharingiai Házból származott utódait Szent Istránnak, Szent Istrán napján nagy misét mondjának és ünnepi szónoklatot tartsanak. Ez meg is történt. Részt vettek a kegyeletes ma-

gyar nemzeti ünnepélyen régebben a magyar. horvát és erdélyi odvári kanczelláriák a bécsi magyarokkal együtt, újabb időben pedig a király személyes körüli miniszter kassztviselői és a kőmoe miniszteriumokban alkalmazott magyarok a magya: bécsiekkel egyetemben.

Mária Henrietta, a belgák királynéja, a magyar főherceg Józsefnek nővéra, időse leányának, Stefánának, védenzójától első magyar királyunkkal válaentotta. Ez bizonyítja a bécsi hivatalos lap, mely 1881. július végén külön figyelmet arra, hogy Stefánia, Rudolf trónörökös neje, aug. 20-án, magyar Szent Istrán király napján, ünnepi nenenapján. — Isten, fájdalom! nem akarta, hogy Magyarország a napon kedtös ünnepet aljón. — — —

De hazánk és a monarchia határain kívül is megülök a nagy napot világhírű furdőkben üdülést vagy épen csak szórakozást kereső honfittársaink, s kik ott a stánnyokon németül vagy franciául seregnek, Szent Istrán napján egyenme megazólalnak drága édes anyanyelvükön, élénkelevén Isten házában, — idegen földön, nemzete országunktól —, az „Áldd meg országunkat, Mi magyar hazánkat.” vagy az „O dicsőségességsz mont jobb ház, melyet magyar óhajtra nére” kezdésű magyar egyházi énekek.

De ki horta kalföldön dívatba augusztus 20-ának megünneplését? Az a mi áldott jó királyunk, Erzsébet! Iszlben Szent Istrán napja kőmnap volt. 1869-ben ott időzött a magyar királyné, e napra nagy énekes misét rendelt, melyen kísérete is ünnepnapon ruhában megjelent. Így tudta meg az idegen furdőkösönység egyenesen Magyarország királynejtől, hogy Magyarországon nagy ünnep Szent Istrán-király napja.

Van Szent Istrán-király-napunk. Lezz Szent Istrán-király szobrunk is!

Vidéki Muzsuumok.

A közművelődésnek mily nagy hatási előmozdító a vidéki Muzsuumok, azt régen észlelte és tudta minden komoly gondolkodó politikus, ezért keletkezett hazánk-

TÁRCZA.

A szélyi „Sósár” comoeidiája.

(A tragédiát lásd a 27-ik számban)

Birkák-kara.

Meg van már, meg van már,
Felcsabadult a Sósár,
„Kember” ide már nem jár,
Csak ókor, juh és szamar.

Vasár-ünn.

„A ki beteg, otthon aljón,
Ne kívánjon furdót ő,
Ugyan „ember” mért odaljön,
Ott, hol jó a legelő?”

Gyógyulás? — bíz! van patika,
Orvos, herbély, bába-asszony,
Ugy dukál és úgy állik a;
Jusszon nekit is barzon.

Mulatom? — ott a korcsma,
Kárház és ét-terem;
Maradjatok a városba,
Itt csak ill és lomb terem.

Nem jár ide több vendég már,
Sem keresztény, sem zsidó, —
Jó legelő csak mi utánk vár;
Nem kell „ember”-dáríd.

„Bimberek” nem tolakodnak
E völgyünkbe többé már;
Mí lesznek itt otdl urak;
Ókor, bika s a szamar.

Birkák-kara.

Meg van már, meg van már,
Felcsabadult a „Sósár”,
Nem jár ide „ember” már
Csak ókor, juh és szamar.

Kirándulás a genfi tó körül.

Indulásra kézen bogyozott a genfi kikötőben, a „Compagnie générale de navigation sur le lac Léman” legnagyobb és legfényesebb gőzöse a „Mont Blanc”. Kettős kéményéből hatalmas füst gomolyokba bocsájlva, időnként társulmenetlő álltveneké figyelmezteté a kirándulókat az indulásra. Helvétianok piros lobogója, a nagy fehér keresztel közepén, vigan lengedezett a hajó orrán, talán üdvözölre a fedélzetre lépő, három tagból álló genfi magyar tarsaságot?

Kirándulásról lévén szó, csak természetes, hogy grönnyörd regg, verőfényes regg, verőfényes nap, s aurokét ég rolt, a természetet a tarasz grönnyörében ázóott, egy szellő sem zavarta meg e fenséges, nyugalmas ószahangot.

Ezen kirándulókat a genfi tó körül maga a hajózási társaság rendezti, bentenkit egyszer rendelkezésre bocsájlva s kiránduló kőszónokgyegek egyik hajóját, a midőn 5 frankért, ha nem is a föld körül 80 nap alatt, hanem igen is a genfi tó körül egy nap alatt megutastatják a látni vágyó lödönt.

Még néhány utas ácsorog a kikötő hidon, még nobány serény szőnhördő niet kideríteni szőe szájai tartalmát — még egyszer felharson a parton maradtottak bucsu kiáltása — után, a kapitány parancsára visszra tolják a kikötő hidat, s a hajó ayugodt méltósággal hagyja el a kikötőt, hogy kiérre a „nagy” tóra, óránként 3 mértőldnyi sebességgel haladjon tóra „fodros látkörös a haboknak”.

Egy ily kirándulással két dologra van okvetlenül számbeégnök: egy jó látkörös a egy esőköpönyegre. Ha az elsőbbit legalább mindegy tiz percbebe eszeminkbebe nem illesztjük s nem figyelünk meg vele minden főt, bokrot,

hegyet, sziklát, romot, falut, azt mondják minci énéstünk a természet szépségei iránt; a másokra szűrésünk van azért, mert a genfi tavon az idő igen hirtelen változik: reggel még verőfényes szőp nap, odőben már sűrű hull az eső a fedélzetre, már pedig, ha kirándulunk a „tő köről”, nem szabad lemenetnek a kajitékba, bármily idő legyen is, mert e tájakat szőnyegnekkel „töl” talámsunk (ha jó idődelmek akarnak látítani), legyenek bár azok sűrű ködöl vagy fellegektől tájasson alaktarra is. Iyankor hallhatunk ily megjegyzéseket: „Innon láthatni derék! időben a Mont Blancot, de most inkább szőlők körül halalmas derékot. Oh mi szőp ez, isteneim mi szőp!”

A hajó a Szarayard part mellett folytatja útját; e part keréséből regényes ugyan mint a „szo szőp”, de Hermancsall elhagyva Szaraycot, hullamos Istvánnyit gyejt a kikötő hidakon tolongó szarayardok szőbi állótsza, a mely egyike a legeredőbb s legköztöbbsz néprészletünk Európában. Szarayva jelenleg francia birtok, lakosága mégis tályamodlag olasz, mert csak 1859-ben került Francia országba, mint egyredői gyarmati terjedelműe a második eukárársz szőbi órasó politikáinak Viktor Kinnással olasz király, mint császári birtokot, engedte azt át, a villafranciai béke után, III. Napoleonnak, az olasz egység megteremtése körül szorott érdemeinek elismeréséül.

A szarayai part legközelebbi pontja, birtokigval, Evian, eme, csak az utóbbi időben kedvelté vált furdőhely, melynek eszélőre a francia kormány igen sokat áldozott. Előzetlenül bordozott körül meemeltek a bámulatosan ósz ábrányzó meelők, az olaszos mód szerini fákra kuszó szőlőkötéllel beültetett kertekbe, míg csak egy angol turistának prómi kibátlón meg nem avazja a csodot. Albion fának a pinocinál volt valami méret eltérése, mit végre amaz a szobhogikus „Jam az Anglisz citősző”-vel talál el. Olyan hatalmas az amaz, mint hajdandá, midőn Julius Caesar legyőzött a harcinos Allobrogokat, Helvetia felakdít, az nálake rozzni bészben vágta ki „Sum civis romanus”.

Elhagyva Tour-Road-et, Moillerie-t és Bret-et, St. Gingolphnál szarayai partot érünk, a kikötő szőbötök a vadregényes caslon de Vaud.

• angol állampolgár vagyok.

... az egy nagy szobor alatt látni hármán: előbb a...

... az egy nagy szobor alatt látni hármán: előbb a...

... az egy nagy szobor alatt látni hármán: előbb a...

... az egy nagy szobor alatt látni hármán: előbb a...

... az egy nagy szobor alatt látni hármán: előbb a...

... az egy nagy szobor alatt látni hármán: előbb a...

... az egy nagy szobor alatt látni hármán: előbb a...

... az egy nagy szobor alatt látni hármán: előbb a...

... az egy nagy szobor alatt látni hármán: előbb a...

... az egy nagy szobor alatt látni hármán: előbb a...

... az egy nagy szobor alatt látni hármán: előbb a...

... az egy nagy szobor alatt látni hármán: előbb a...

... az egy nagy szobor alatt látni hármán: előbb a...

... az egy nagy szobor alatt látni hármán: előbb a...

... az egy nagy szobor alatt látni hármán: előbb a...

... az egy nagy szobor alatt látni hármán: előbb a...

... az egy nagy szobor alatt látni hármán: előbb a...

... az egy nagy szobor alatt látni hármán: előbb a...

... az egy nagy szobor alatt látni hármán: előbb a...

... az egy nagy szobor alatt látni hármán: előbb a...

... az egy nagy szobor alatt látni hármán: előbb a...

... az egy nagy szobor alatt látni hármán: előbb a...

... az egy nagy szobor alatt látni hármán: előbb a...

... az egy nagy szobor alatt látni hármán: előbb a...

... az egy nagy szobor alatt látni hármán: előbb a...

... az egy nagy szobor alatt látni hármán: előbb a...

... az egy nagy szobor alatt látni hármán: előbb a...

feltől 300 fűj terjedű bírsággal büntetlenni, a rugánitok pedig illetékességi helyeikre eltoloztatottan fogják.

A tankötelesek összehívására a közigazgatási bizottság következtető intézkedései.

Az 1892. U3. tanúsítványok leseknek, vagyis azoknak, kik 1870. évi szeptember hó 1-től 1880. évi aug. hó 31-ig születtek szabályos összeírásba ezzel elrendelték, mely összeírás a megy. kir. egyetemi nyomda kiadásán megjelent a vonatkozó vallás és közoktatásügyi minisiteri utasítás értelmében a községek által beszerzendő ivekben (a minta ára ivenként 2 kr.) alapon lesz fogantatandó, hogy a község törzslakosságának tankötelesek korú gyermekei pedig a községi eljárással állal a tanítók igénybe vételére, a háziről háza való járás mellett két egyenlő példányban legpontosabban irassanak össze.

Azon puszták és telepekben, hol iskola nincsen, a tankötelesek minsten egy külön iven összeírandók, s az iv honlókiztatán megjegyzetetik, hogy azok hora járnak iskolába, a hány kilométernyire fekszik a pusztá, meg a telep azon iskolától, hora a gyermekek járai kötelesek. Tekintve, hogy a tankötelesek gyermekei pontos összeírására a népeveresek adminisztrációjának egyik legfontosabb mozzanatát képezi, komolyan figyelmeztetnek a járási főszolgabírák, a Losonca város jogármeistere, miszerint felelősség terhelt alatt hagyják meg az alantas községi eljárásióknak, hogy e nagy horderővel bíró munkálalatok elkészítéséhez egész homályossággal fogjanak hozzá inkább, mivel azon összeírások, melyekhez a legeszközött kötegerhetnek, elvetetési s az adatok újabb összeállítása végett az illelt községi eljárások költségeire, más megbízhatóbb közegek fogják kiküldetni.

Nyilt-levél.

Munkácsy Mihály festőművész urnak
Párisba (Palais de Avenue-Villiers 53.)

Tudomásom van róla, miszerint Nagyságod a magyar országgyűléstől illeltleg kormányunktól meg lett bízva a Millenniumra egy nemzeti történelmi kép festésével, mely az uj-orozágház nagy természetű díszítését adja. Személyes belátásom szerint kormányunk ez esetben munkamegosztásról elefejtkezve, a művészt megterhelte — de nagyon — a tudós előzetes feladatával is: midőn Besse, Körösi Csoma, Heguly és Vámbéry iskolái által, sőt az összes tudományos Akademiák által eddigleg a közpör meg ökor megirt történelmiéknak homályos áuravarából napfényre nem hozott nemzeti igazságokat kibaratólni Nagyságod művésztanulmányára bízta.

Művelőgyra ve ugye Nagyságod ross nében alulirottól, ki érdeklődre nemzeti munkájá iránt, azt szerfölött nagyra becsüli, ha tudásvilágomnak gazdagságát nemzeti műve javára felajánlani bátorodom.

Hogy az eireredés nemzeti eredetüket feltüntető történelmi kép remek lehetesen: az a történelmi eszménynek művészi kifejezésül állggy.

Mihez képest Nagyságod feladata egyfeliben elméleti, másfeliben gyakorlati.

Közzetes emlelteti feladata (minek tulajdonképp kezdetben oly ismeretesnek, adótunk kellene lenni, mint fényképezés előtt a lefényképezendő dolognak) előbb az eszredés történelem tényei közlül kizemelni az igaz eszméket, aztán ez elemekből eszmétartás révén megszerkesztani az eszményt. Az eszményből azután az igazságnak igazság adhatja meg művészi lényegül vagyis abszolút becsüt, mászóval azt a fényt, mely értelmiségével napként világít.

Menyit, de menyit gondot szerzhettél Nagyságodnak az eszmény felgósán? Mégis ki tudja a sok olvasgató, képreldős, terregzős nem állította-e meg a történelmi eszmény balfelgósánál? Eljutott-e az igazságnak legnyugatosabb állapontjára, mely tökéletes belátást közölőszelhet?

Udalgos gyakorlati feladata a valóban művészi előbb jelenetbe leírjólai a már felgósott eszményt, aztán kizáróan a képet illelt egy kifejezés határozza meg a kép mértékét.

Nemzeti érvellel párosult művészi tehetségre Nagyságodnak szülrő bizodalmat kell bennem arra nére, hogy a történelmi képe semmi esetre sem leend alábbvaló értéku ismeretes remekéinél: bizonyítalanná válhatik azonban az elméleti feladat óriás volta miatt annak becsé, ismétlem a becsé.

Ugyanis nemcsak eredetül egytlenleg képen, — miként annak tervezéséről elavastam, — érthetően feltüntetni szerő lehetetlenség: mert vagy történelmi tényvezésként szerpöl jelenetnek emellőzése miatt hiányos leend az eszménykép, vagy idő és tér egysége híján az eszménykép fonakul nekülözni fogna a nekülözhetetlen történelmi alapot. Minéllygya elkerülhetetlenül szükségességnek tartom egy körül mellékképek csoportosítani eszredés nemzeti eredetüket történelmi garságának megérthető kifejezésére.

Nyitit a kép felosztásáról.

A főkép eszredésre vonatkozó általános gondolataim ezek.

Félszeg és idegen stellemű eszakca hagyományon épült balfelvény az, mintha a Millennium „Honfoglalás” emlektüncpe lenne.

Tudniillik Honfoglalást hazai állazetek, horzahalmas vérengzések, erőszakos foglalkások nélkül hívó képrelni, aztán meg egytlenleg képen nekülöző esztől, különöző időben befolyt kellene egyeztetni.

E fonaképekkel ötképtive jó megjegyzendő, miszerint a „Hon” illeltleg az állam csupán egyik alkotó tényezője remzet fogalmának, holott a nemzetörténelmi képen a nemzetalkotó, többi három tényezőnek sem szabadna hiányoznia, vagyis lét kellene illeltetni rajta az eszredés magyar társadalmit is, meg az eszredés magyar vallást is, meg az eszredés magyar nemzetiségét is. Aztán nem is az Állita örökösök tolokodott Nava-

lopdok hainak legyözött Morói jászhatják a szerepet, sem pedig a többszörös esztában legyözött Bolgárok.

A főkép eszredésre jelenete nem lehet más örököségi osztályból.

Nemzeti örököség a Hunoktól megalkotott Hun-

örököség egyfelől az Ársztóló berándorított nemzetítés Árpáddal meg Kusinnal a bétmagyar sán, meg nemos nemzetes és vitéző népség, a valódi Ábrakkal, másfelől az eskők Hunn eredetű nemzetítésnek, nevezetesen Jázok, Szekelyek, Kabarok, Alabarak.

Az örökösödési osztálynál nemzeti tanukul szereplenek illelt Leo byzantini esztárnak meg Arnulf német illeltleg római esztárnak, — mint Árpád nemzetétől Morva és Bolgár haljárattokkal halra köztellett szövetleges európai nagyhatalmának, — követségei.

E főkép körül kellene rendszeresen csoportosítani a mellékképeket, mikre vonatkozó általános gondolataimat szintén közölöm.

A nemzet vándorlását feltüntető jelenetek lehetnének: 1. Turk kirándolások a négy nemzetítésre meghasonlít, a mennyiben Besenyők és Kazárok mozlím hitre térnek, a valódi Ábrak és Kunok elhagyják aziai bálcsőjüket, midőn a Don átlelik.

2. Lebedéskán a mozlímhitű Besenyők megtámadják Álmos népét és elfúzik onnan, mikor is a Kun nemzetítés elvli Álmos népétől és visszatér őshazájukba.

3. Atétközben Árpádöt fejedelemmel emelik, Kazárok esztalokának Árpád népéhez, Bolgár babóru, Morva hadjárat és a Besenyők elfoglalják Atelköt.

Állami szereplésüket jellemző mellékképek a Turk-korszakból, Hunn-korszakból, Pártos-korszakból, Saittya-korszakból következő államalkotó személyekkel: Duzabul, Háján, Arszak, Decobal, Nitarót meg Atilla.

Egyébírak őshazákn Afrikában az egyiptomi guláktól, Ázsziában a Sziaci birodalom köfalág, Európában az Operenzai (Ober-Eonn) terjedt, mely őshazáknak közreppontja Kaukázus paradiceum vidéke volt.

Másfelölben a magyar társadalomnak, a magyar vallásnak, a magyar nyelvnek eredetét önálló mellékképekben is feltüntethető.

Eztúttal részletek elemzésére annál korésbé bocsátkozom, mert nem sejtettem általános eszredéseim is nem lettem-e unalmas.

Üdvözölöm!

Németi Kálmán,
nemzet nevelő.

Ipolyság, aug. 5.

Tekintetes Szerkesztő úr!

Távollétem miatt csak ma olvashattam becses lapjának augusztus 7-diki számában t. szerkesztő urnak Hon-és Nögrágmegejünk királból fia, Pajor István 50 éves iródmű pályájának megőnéveléseére vonatkozó alkalomszerű szép indítványát: van szerencsém tisztelettel nyilatkozni, miszerint azt, igénytelen személyes részéről egészen osztom, s abban részt venni hazánai kötelességemnek fogom tartani.

Fongrácz Lajos,
Honmege ügyelmevölt alispánja.

Szinház.

Veszprény Jenő színtársulata augusztus hó 18-án rendezte becsü előadását. Azon 4 hét, melyet B-Gyarmat városában töltött meggyözött becsütet arról, hogy mint igazgató megértemli a bizalmat, mert képes társulatit oly erkölcsi és anyagi nivón tartani, mely megfelel azon nemes hivatásnak, melynek betöltésére vállalkozott. Bár nem ideálisabb felgósás a színgazgatói tisztnek a vidéki színtársulatok rendszeren corumpált helyzetét ismerve, díszteret és méltánylandó, de még nem elég arra, hogy a közönség állandó pártfogását biztosítsa. Ama eldnyök mellett s jó társulat nélkül — természetesen a vidéki igényekhez mérten — meg sem fog boldogulhatni. Öt mint igazgatót a város kell, hogy jörve is szívesen lássa, de másrészt kell, hogy társulatit kiegszítse. Tagadhatatlan, hogy több jeles tagja van társulatának, tagadhatatlan, hogy Tisztát, Németh, Léray, Brezdló, kitündő erők; a helyekhez közl meg Veszprémny, Gulthi, Györiné, Darócziót használható színdarabok, de ezek bármint iparkodnak is, magukra hagyva kiegszítés nélkül lehetetlen, hogy az előadások egyenkiben való sikerét kivirbassák.

Az e heti műsor a következő volt:

Augusztus hó 13-án Madách „Az ember tragédiája”. A főszereplők körül egyedül Léray, mint Lucifer nyújtott kellő műveltséget.

14-én Helle Irán „Fütyüty” című népszínműre.

15-én „Az első és második feleség” Hákosy Jenő. Igen sikerült operette előadás volt, bár egy-két énekszám nem ment elég jól.

16-án „Felső Klári” népszínmű, írta Rátkay László Ersekői jutalomdíjnyerővel. Ersekői „Perkő” szerephelyen gyakran ragulta tapcsa a szép számu közönséget. Több énekszámát, melyeket valódi élvezettel hallgatott ismételtie kellett.

Megemlítendő méltónak tartjuk Nagy Kálmán városunkban utolsó honró színműrendek és darabjai felgósását. Istókot állta, helyesen alakítva az egygyű paraszt síhedet. Egrik kuplóját 8-szor kellett ismételtie.

17-én Ödöth „Faustja” Léray a legapóbb képteltek szípen kidolgozott Mephistofeles-ével egyedül érdekelte meg a közönség megelégedését.

E hó 18-án „Náni” Kiss Nándor jutalomdíjnyerő. Kár, hogy csak ez utolsó előadásnál volt alkalomunk Pirelli (Náni) hangjában gyönyörködni. Szép éneke egyes játékaik mellett helyesebb a társulat helyi tagjai között az első helyre, Kiss jól megállta helyét Józsi szerepében.

E tér örök nem engedie, hogy Németh és Tisztól, minden szerepéről megemlékezzünk, azért e helyütt tartozunk nekik azszal, hogy őket mint a díszteret legméltóbbabban kiemeljük, mert ha számba tartvánlában híre az igazgató támaszkodhatik, ugy Német és Turkai minden esetre a legérsebb oszlopok.

Végül dícsértélt kell megemlékezzünk Fodor bármesterről is, ki minden tekintetben képzett, és tebelteges zenészek és karvezetőknek bizonyított.

Veszprény színtársulata Esztorgomban folytatja szereplését.

Hírek és különféleik.

Dicsőesegen uralkodó, I. Ferenc József, apostoli királyunk 82-dik születés napját augusztus hó 18-án nagy fényvel ünnepelték meg B-Gyarmaton. A közházak és templomok már korán reggel fel voltak lobogtatva. A hatóságok közepi háromnegyed 9 órákor gyűlekeztek össze a vármegyeház kistermében, honnan 9 órákor Tibanyi Ferenc alispán blytemtől főjegyző vezetésével az összes hatóságok a román kath. templomba mentek a báládó isteni tiszteletre, mely alkalommal Hottovinszky Károly plebánus úr celebrált. A betelekt Farkas Gyula és Klacsányi József káplán urak nagy báládó össeltek. — Istentisztelet közben a honvédség díszült, majd isteni-tisztelet után díszmenettel tartott a hatóságok elött.

Szent-István napját, mely nemzeti ünnepé kanonizálattól, szintén hivatalos isteni tisztelettel ünnepeltették meg B-Gyarmaton a román templomban, melyen a hatóságok Tibanyi Ferenc főjegyző vezetésével mellet vettek részt. A honvédség ez ünnepélyre is kirukolt teljes díszben.

Személyi hírek. Gr. Degenfeld Lajos főispánunk 8 melldága aug. hó 15-én este 8 órákor érkezett a szék-raróba, hol másnap a közigazgatási bizottsági ülésen, majd d. u. az aradgyi felebbbirelti köldöltségben elnököl. — A főispán a szék-rarósból aug. 16-án d. u. 5 órákor távozott el. — Berczelly Jenő ör ömséltósra, a kolozsári kir. itélőbáls elnöke, a vármegyénk bizottsági tagja szabadságidejét, kedves családjával együtt Berczelen, ottani kastélyában tölttén, — vármegyénkbeli e hó 24-én távozik Kolozsvárra.

Kinevezés. Ferenc Gyula a b-gyarmati m. kir. posta-és táviróhatáralt vezető főnöke, m. kir. posta és táviró főosztály vezetőjéltélt ki a kereskedelmi minisiter által. Pece Károly elnököztályó minisiter a b-gyarmati kir. pénzügyigazgatóságba a Marosvárbelyre tárosott Lovász Miklós helyébe szánvizsgálatú vezetőjéltélt ki. — A b-gyarmati kir. járásbírósházhoz Nagy Miklós helyébe Szerényi Béla eddigi szék-raró kir. járásbírósházijéltélt ki.

Ulymen. A lucini ág. hitr. ország. egyház adminisztrátora Koszcsy Mihály augusztus hó 8-án vesztie oltárhoz Plachy Sámuel lucini lelkes és Folkuszky Klementina hájos leányát, Marikát — Nászszónok voltak: Jozsenszky Károlyné Kis-Keresztúrról és Ruttkay Sándorné, sról. Kis Berta. — Nyoszólok lányok: Palavszky Matild és Erzsike, Plachy Erzsike, Ruttkay Ilonka és Erzsike. Az esketés a megyenasszony aradási szertartást Ruttkay Sándor szolg-tarján és Kis Irén szónokházi et. telkések végezték. Az eskütört fényes nász-lakoma követte, melyen a szellemes felküzönözökben nem volt hiány. A táncz reggelig tartott. — Bakulinyi Kálmán rudobányai elemzési hivatalnok aug. hó 13-án vezető oltárhoz Veszolovszky Marika kisasszonyt, Veszolovszky János b-gyarmati polgármestert kedves leányát. — E sorokban megemlíthetik, hogy Ruttkay Aladár urnak mult számban köztől eljegyzési bíróból a megyenasszony oere: Egy érsébet kisasszony, vélellenségből kimaradt. E nyomdabíbe szoroban ne szarvas meg a legközelebb házassági frigyre lépendő jegyzékek boldogoktat.

Királyi kamarások. Vármegyénk egy régi híres családjának sarjait, németait Mocsány Ödön és István urakat öfelsége esztári és királyi kamarásokká nevezte ki.

A közigazgatási bizottság havi ülését aug. 16-án tarták gr. Degenfeld Lajos főispán ör ömséltóságnak elnökele slatt. Az ülésen a választott tagok körül részt vettek: Balács Antal, (ki azonban közben az Illási pusztán tartott szánászversenyre távozott el.) Sengyel Árpád, Lászkáry Gyula, Mocsány Ödön, Posztócsy Irán, Széler Alfréd, Székely Ábrahám és Szócska tág Pál urak. Gr. Gyúry Ábrahám és gr. Berchtold Arthur urak elmaradástal igazolták. Az alispáni jelenet a kolera-járvány elleni minisiteri rendeletek közzétételéről emlékezik meg. Az aradgyi, tanügyi, börtönügyi, egészségügyi és átgyi jelentések minden megjegyzések nélkül tudomásul vették. A kir. tanfelügyelő javaslatára alispán szigorú intézkedések töltek a zugiskolák ellen és a tanfelügyelők ömszörösen írták. Mindkét ügyre vonatkozó határozatokat lapunk más helyén közöljük. Nagyobb világn adott alkalmat Schossberger Rezső p.-seply nagybíróhoz felbőbzése a királyi ösmémdök azon intézkedése ellen, mellyel a ösmémdök utasította Schossberger urak, hogy ez a gőzfelkötő használt gépmozgonyok mellett ökreles gépjárat alkalmazson; eddig ugyanis ezen gőzfelkötő oly gépjárat alkalmazott, a kinek esakis az alacsony nyomású gőzmozgonyok mellett működésére van képesítégye. Schossberger felbőbzése mellett Sztör Alfréd, Sionagh Pál és többen szólhattak fel, míg a minisiteri rendeleten alapuló ösmémdök javaslatot jóformán csak a szaktervezeték pártolták, s így Schossberger ör felebbzése kedrés elintézés tört. Az ülés d. u. 1 óráig tartott.

Tóth Kázmér Romhány nagybírószéjéltélt aug. 11-én Tóthban szék-bírószéjéltélt jóformán választották meg.

A b-gyarmati iparértöllet aug. hó 14-én a város helyiségben táncmulatságot rendezett, mely minden tekintetben sikerültnek mondható. A táncmulatságot nagy számúval folyt éjfélt után 2 óráig. A hangulatot

